

Další opravdový hrdina odešel

Generálmajor v.v. Miloš Knorr, M.B.E.

* 20. 9. 1918 Slezská Ostrava

† 1. 7. 2008 New York

V New Yorku zemřel 1. července český válečný hrdina a rodák ze Slezské Ostravy, generálmajor ve výslužbě Miloš Knorr, M.B.E.

Narodil se 20. září 1918 ve Slezské Ostravě. Jeho otec pocházel z Ivančic u Brna. Po vzniku Československé republiky se rodina vrátila do Ivančic, kde byl jeho otec ředitelem školy. V říjnu 1939 byl uvězněn gestapem v souvislosti s tím, že jeho přítel René Černý (později popravený komunisty), utekl do zahraničí.

Po šesti týdnech byl sice propuštěn, ale na základě tohoto zážitku se rozhodl opustit svou vlast a 4. února 1940 putoval přes Slovensko, Maďarsko, Jugoslávii, Řecko a turecký Istanbul do výcvikového tábora v Agde. Ve Francii byl zařazen k průzkumnému oddílu a následně na velitelství divize. Především pro dokonalou znalost francouzštiny a němčiny se stal osobním pobočníkem velitele divize. Po pádu Francie byl evakuován s ostatními našimi vojáky přes Gibraltar do Anglie, do sběrného tábora v Cholmondeley parku. V červenci 1940 byl zařazen ke štábní rotě 1. čs divize v Anglii, kde se stal instruktorem tří stovek parašutistů a absolvoval celkem 19 seskoků. V roce 1943 byl přidělen k 43. britskému předzvědnému pluku, kde vykonával funkci velitele čety a pak funkci zpravodajského důstojníka.

V červnu 1944 byl přeřazen k Royal Army Corps a v rámci druhé invazní vlny byl přepraven do Evropy. Krátce po vyplutí byla však loď zasažena a potopila se – z šesti set příslušníků pluku jich sto osmdesát zahynulo a dalších sto padesát jich bylo zraněno.

Po nutné reorganizaci pluku a po vstupu na evropskou půdu se ukázalo, že Miloš Knorr je na pevnině ilegálně, protože čs. důstojníci byli propůjčeni k britským útvarům pouze na území Anglie. Zasáhl tenkrát velitel pluku, který ustanovil npor. Miloše Knorra – podle jakéhosi nařízení z 19. století – „dočasným poručíkem Jeho Veličenstva po dobu války bez nároku na plat“.

Legendárního vylodění spojenců se v první vlně nezúčastnil žádný Čechoslovák, v druhé vlně byl Miloš Knorr jeden ze tří. Předzvědný pluk bojoval ve Francii, Belgii a Holandsku. Zde vyšetřoval zajaté německé vojáky, převlečené do anglických uniforem, kterým tehdy velel německý plukovník Otto Skorzeny. Konec války zastihl pluk mezi Brémami a Hamburkem a 6. května 1945 překročil řeku Rýn v Kolíně nad Rýnem.

Za účast v bojích se stal nositelem Řádu britského impéria (MBE – Member of the Order of the British Empire) a získal několik dalších vysokých vyznamenání. Byl povýšen do hodnosti štábního kapitána.

Když se 6. května 1945 dozvěděl britský štáb, že v Praze vypuklo povstání, obdržel štábní kapitán Miloš Knorr povolení k cestě do Prahy. Průjezd Německem nebyl snadný a do Prahy dorazil až 12. května. To už však povstání skončilo, a proto se rozjel do Ivančic k rodičům.

Po návratu k pluku vedl několikrát kolony nákladních aut, které vozily do Československa bývalé vězně z koncentračního tábora Bergen-Belsen poblíž Hannoveru. Později se vrátil do československé armády a do konce roku 1945 byl velitelem čs. mise u velitelství Montgomeryho armády.

Po návratu do Československa ke konci roku 1945 se rozhodl pro studium na Vysoké škole válečné v Praze a na jaře 1947, po jejím ukončení, zůstal ve škole jako profesor všeobecné taktiky.

Krátce po únoru 1948, kdy začalo odstraňování důstojníků západních armád, našel na svém pracovním stole dopis, kde mu oznamovali: „Prahu opusťte do 48 hodin. Do Prahy se nesmíte vrátit ani pro soukromé účely bez speciálního povolení.“

Dne 15. března 1948 byl major Miloš Knorr odvelen do Šternberka do funkce velitele tankového praporu. Bylo jasné, že ani v této funkci dlouho nebude, a proto se začal připravovat k opuštění republiky. Požádal o pomoc dr. Františka Muchu, okresního velitele Státní bezpečnosti ve Znojmě, jehož znal z Ivančic u Brna. Mucha zvaný „Vančák“ (starší bratr Miroslava, který jako letec zahynul v Anglii) pomohl převést majora Knorra přes hranice do Rakouska. Za ilegální odchod do zahraničí byl Knorr zbaven všech vojenských hodností. Rozhodnutí o degradaci podepsal 6. srpna 1948 armádní generál Ludvík Svoboda, tehdejší ministr národní obrany.

Průchod sovětským okupačním pásmem do Vídně byl velice nebezpečný, ale s pomocí spojky, která pro něho přijela až k hranicím, se mu to podařilo. Po příjezdu do Rakouska se Miloš Knorr hlásil na americkém velvyslanectví ve Vídni a potom u kontrašpionážní centrály CIC. Nechtěl se ve Vídni zdržovat, ale velitel centrály ho přesvědčil, že je nutné alespoň zběžně prověřovat uprchlíky z Československa. Ve spolupráci s rakouskou policií se podařilo přesunout stovky uprchlíků z amerického sektoru Vídně do amerického pásma v Rakousku.

Po dvou měsících odletěl Miloš Knorr do Anglie, kde se setkal s velitelem svého bývalého pluku a s dalšími známými důstojníky. Když se ohlásil u generála Ingra (za války ministra obrany čs. vlády), dostal radu, aby se vrátil ke spolupráci s Američany, kteří potřebují jeho vědomosti a schopnosti. Odletěl zpět do Rakouska, kde žil na americké doklady a vystupoval pod krycím jménem major Peter.

V létě 1948 byl přeřazen do štábu generála Moravce (za války to byl šéf výzvědné služby v londýnské vládě), kde se stal operačním důstojníkem. Řídil i některé akce prováděné z Rakouska. Když koncem roku 1954 odjel generál Moravec definitivně do Spojených států, rezignoval na zpravodajskou práci také Miloš Knorr a odjel do Spojených států. Téhož roku začal pracovat u americké pojišťovny Insurance Company of North America a po několika letech se vypracoval na místo jejího ředitele evropského zastoupení v Haagu. Po patnácti letech odešel do důchodu, ale ještě několik roků působil jako poradce u různých firem.

Po revoluci v roce 1989 navštívil několikrát Československo. Dne 3. května 1995 byl rozkazem prezidenta republiky jmenován do hodnosti generálmajora ve výslužbě. Jeho majetek, který představoval dva domy a pozůstalost po otci, mu však nebyl vrácen. Krátce před svou smrtí ještě zavzpomínal na naši zemičku v srdci Evropy:

„Československo považuji za svou rodnou zemi. Považuji se více za Čecha než za Američana a velmi mě situace v Čechách dojmá. Bohužel, lidé v České republice se stali příliš materialističtí. Za komunistů se naučili, že mohli přežít, když lhali, když kradli, a to je tragédie. Přesto se do své vlasti vracím rád.“

Plk. v zál. Petr Majer
Foto: Archiv generála Miloše Knorra